

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. Słowackiego 2, 37-500 Jarosław,
tel(16) 621-21-88, fax(16) 621-21-88 wewn. 116
www.pup.jaroslaw.pl *e-mail: pup@jaroslaw.pl*

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE JAROSŁAWSKIM W 2012 ROKU

CZEŚĆ II

ABSOLWENCI W ROKU 2012 ORAZ PROGNOZY NA ROK 2013

WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych definiowany jest jako proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowanie funkcjonowania systemów kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych¹.

W celu dostosowania podaży (ilość pracowników, osób poszukujących pracy i bezrobotnych) do popytu (miejsca pracy) prowadzone są badania rynku pracy. Zgodnie z art. 9 ust 1 pkt 9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr. 69 poz. 415 z 2008 r. z późn. zm.) publiczne służby zatrudnienia zostały zobligowane do analizy sytuacji na lokalnym rynku pracy i prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

W związku ze zmianami zachodzącymi w gospodarce szczególnie ważne jest odpowiednie dopasowanie kwalifikacji osób wchodzących na rynek pracy, do wymagań stawianych przez pracodawców. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest więc narzędziem pozwalającym szacunkowo określić, jakie jest zapotrzebowanie na określone zawody na lokalnym rynku pracy, w których zawodach występuje deficyt, których zawodów jest nadmiar oraz, w których zawodach zachowana jest równowaga. Dzięki dokonywanym analizom można dostosować system edukacji, poprzez dobór odpowiednich kierunków kształcenia i szkolenia, w celu zmniejszania skali bezrobocia na lokalnym rynku pracy.

Opracowany monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych może stanowić materiał źródłowy wykorzystywany w celu:

- podnoszenia jakości usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego poprzez dostarczenie syntetycznych informacji dot. natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku;
- ułatwienia właściwego planowania i realizacji działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu podejmowanych przez samorządy, instytucje i organizacje zajmujące się problematyką bezrobocia;
- inicjowania kierunków szkoleń dla osób bezrobotnych zgodnych z potrzebami lokalnego rynku pracy;

¹ Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, Warszawa 2003, s.6

- ułatwienia wyboru kierunku studiów lub kształcenia zawodowego.

Prezentowany raport w drugiej części – prognostycznej monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie jarosławskim w roku 2012 dotyczy podaży absolwentów szkół ponadgimnazjalnych na terenie powiatu jarosławskiego w roku szkolnym 2012/2013. Celem badania jest dostarczenie niezbędnych informacji o przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów w roku 2013.

Raport CZĘŚĆ II opracowano w oparciu o:

- zestawienia statystyczne, którymi dysponuje Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu tj. załącznik 1 do sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy” stan w końcu 4 kwartału 2012 roku; załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności” za 2 półrocze 2012 roku;
- wygenerowane dane z Systemu Informacji Oświatowej MEN dotyczące liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w roku szkolnym 2012/2013 oraz ich przewidywanej liczby w roku szkolnym 2013;
- badania o absolwentach szkół wyższych GUS.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych przebiega w oparciu o Klasyfikację Zawodów i Specjalności wprowadzoną do stosowania rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr. 82, poz. 537) obowiązującą do 1 września 2012 roku. Od 1 września 2012 roku obowiązuje zmieniona klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy wprowadzona rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy i zakresu jej stosowania (Dz. U. poz. 1268).

POZIOM I STOPA BEZROBOCIA W POWIECIE JAROSŁAWSKIM

Powiat Jarosławski położony jest w południowo-wschodniej Polsce, w województwie podkarpackim. Wschodnia granica powiatu pokrywa się z granicą polsko-ukraińską i liczy niewiele ponad 7 km. Na tym odcinku znajduje się Drogowe Przejście Graniczne Korczowa - Krakowiec. Powiat sąsiaduje od zachodu z powiatem przeworskim, od południa z powiatem przemyskim ziemskim, od północy zaś z powiatem lubaczowskim. Obszar powiatu obejmuje 1 029 km², według danych GUS na koniec 2012 roku powiat zamieszkiwało 122 414 osób. Terytorialnie powiat podzielony jest na trzy miasta: Jarosław, Radymno i Pruchnik oraz dziewięć gmin: Chłopice, Jarosław, Laszki, Pawłosiów, Pruchnik, Radymno, Rokietnica, Roźwienica i Wiązownica.

Tabela 1 Podstawowe dane o województwie, powiecie, miastach i gminach

Województwo Podkarpackie	Powierzchnia	Ludność
Ogółem	1 784 576	2 129 951
Powiat Jarosławski		
Ogółem	102 866	122 414
Miasto		
Jarosław	3 461	39 426
Radymno	1 362	5 528
Gmina miejsko-wiejska		
Pruchnik	8 034	9 841
Gmina		
Chłopice	4 920	5 625
Jarosław	11 348	13 082
Laszki	13 800	6 989
Pawłosiów	4 742	8 354
Radymno	18 218	11 476
Rokietnica	5 708	4 390
Roźwienica	6 875	6 237
Wiązownica	24 398	11 466

Źródło: GUS, Bank danych Lokalnych, opracowanie własne, dane na koniec roku 2012

Na koniec grudnia 2012 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 10 176 osób bezrobotnych, w tym 4 947 kobiet. Prowadzone przez urzędy pracy statystyki pozwalają określić tzw. stopę bezrobocia rejestrowanego. Stopa ta w powiecie jarosławskim na koniec 2012 roku wyniosła 19,4%, w województwie podkarpackim 16,3%, w Polsce 13,4%. Stopa bezrobocia w powiecie jarosławskim przewyższa zatem stopę bezrobocia w Polsce i województwie podkarpackim odpowiednio o 6 oraz 3.1 punktu procentowego. Poniżej w tabeli przedstawiono wskaźniki bezrobocia dla Polski, województwa podkarpackiego i powiatu jarosławskiego.

Tabela 2 Stopa bezrobocia (rok 2011,2012)

Stopa bezrobocia	2011				2012			
	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał
w Polsce	13,3	11,9	11,8	12,5	13,3	12,3	12,4	13,4
w województwie podkarpackim	16,1	14,7	14,8	15,5	16,1	14,9	15,1	16,3
w powiecie jarosławskim	19,5	18,2	18,2	18,6	19,2	18,2	18,5	19,4

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Układ wg klasyfikacji NTS, opracowanie własne

STRUKTURA BEZROBOTNYCH WG WYKSZTAŁCENIA

Na koniec grudnia 2012 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych wyniosła 10 176, w tym 4 947 kobiet. W stosunku do analogicznego okresu roku 2011 liczba zarejestrowanych bezrobotnych zwiększyła się o 492 osoby. Strukturę osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu z uwzględnieniem poziomu wykształcenia przedstawia tabela 3.

Tabela 3 Struktura bezrobotnych wg wykształcenia (* na koniec grudnia danego roku)

Wykształcenie	Liczba bezrobotnych 2003r.*	Liczba bezrobotnych 2004r.*	Liczba bezrobotnych 2005r.*	Liczba bezrobotnych 2006r.*	Liczba bezrobotnych 2007r.*	Liczba bezrobotnych 2008r.*	Liczba bezrobotnych 2009r.*	Liczba bezrobotnych 2010r.*	Liczba bezrobotnych 2011r.*	Liczba bezrobotnych 2012r.*
Wyższe	550	614	695	810	786	740	1210	1277	1452	1525
% udział bezrobotnych z wykształceniem wyższym w ogóle zarejestrowanych	5,0%	6,1%	6,9%	8,5%	9,1%	9,7%	12,7%	13,4%	15,0%	15,0%
Policealne i średnie zawodowe	2651	2392	2402	2249	2082	1764	2235	2191	2285	2404
% udział bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym w ogóle zarejestrowanych	24,1%	23,7%	23,9%	23,5%	24,0%	23,1%	23,5%	23,1%	23,6%	23,6%

Średnie ogólne	625	618	670	668	658	645	817	824	862	946
% udział bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnym w ogóle zarejestrowanych	5,7%	6,1%	6,7%	7,0%	7,6%	8,4%	8,6%	8,7%	8,9%	9,3%
Zasadnicze zawodowe	4372	3794	3652	3299	2852	2506	2976	2953	2878	3076
% udział bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym w ogóle zarejestrowanych	39,7%	37,6%	36,3%	34,5%	32,9%	32,8%	31,3%	31,1%	29,7%	30,2%
Gimnazjalne i poniżej	2807	2672	2644	2543	2285	1996	2277	2260	2207	2225
% udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej w ogóle zarejestrowanych	25,5%	26,5%	26,3%	26,6%	26,4%	26,1%	23,9%	23,8%	22,8%	21,9%
Ogółem	11005	10091	10063	9569	8663	7651	9515	9505	9684	10176

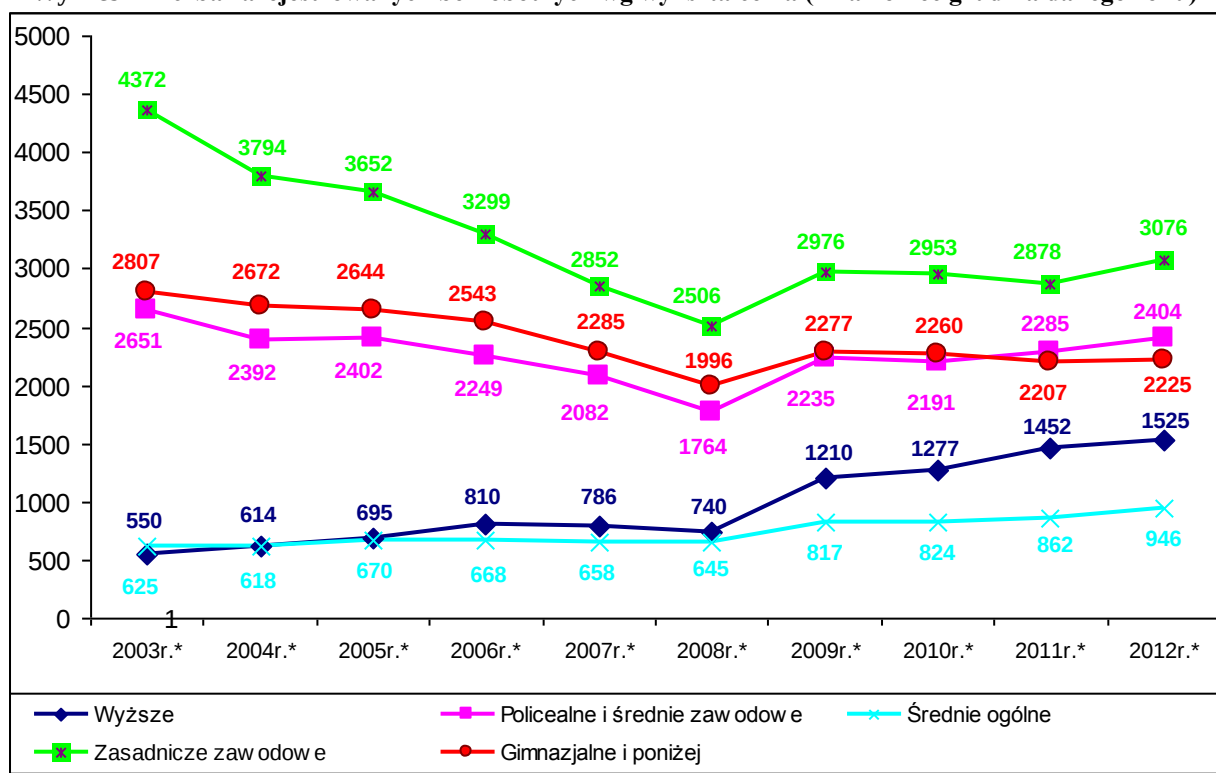
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01, Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy

Poddając analizie dane dot. osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Jarosław na przestrzeni lat 2003-2012 zauważyć należy, że największe zmiany nastąpiły w strukturze osób z wykształceniem wyższym i średnim ogólnokształcącym. Liczba osób z wykształceniem wyższym w stosunku do ogółu zarejestrowanych od roku 2003 do roku 2012 sukcesywnie wzrastała, i tak z poziomu 5% w roku 2003 na koniec grudnia 2012 roku osiągnęła poziom 15% ogółu bezrobotnych. Potrojenie liczby osób bezrobotnych posiadających wykształcenie wyższe na przestrzeni 9 lat jest między innymi wynikiem zwiększenia dostępu do wiedzy dla osób młodych. Osoby młode decydują się na kilkuletnie studia w przeświadczeniu, że wysokie kwalifikacje zwiększą szanse na znalezienie zatrudnienia. Szeroki dostęp do kształcenia wyższego, wysoki poziom motywacji i aspiracje młodych ludzi determinują wzrost poziomu wykształcenia społeczeństwa, jednak jak wskazują statystyki Urzędu Pracy osobom młodym pomimo posiadanego wykształcenia trudno jest znaleźć zatrudnienie na obecnym rynku pracy. Wzrost liczby

bezrobotnych na przestrzeni lat 2003-2012 zanotowano również wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. W roku 2003 osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym stanowiły 5,7% ogółu zarejestrowanych, na koniec roku 2012 udział osób w tej kategorii wykształcenia w ogóle bezrobotnych wyniósł 9,3%. Analizowane dane wskazują równocześnie, że osoby bezrobotne posiadające wykształcenie wyższe i średnie ogólnokształcące stanowią wśród osób bezrobotnych najmniej liczne grupy. Na koniec 2012 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy Jarosławiu zarejestrowanych było 1 525 osób posiadających wykształcenie wyższe (15% ogółu zarejestrowanych) i 946 osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące (9,3%). Odwrotny do omówionego wyżej trendu wzrostowego obserwowanego na przestrzeni lat 2003-2012 w liczbie osób z wykształceniem wyższym rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy jest trend spadkowy obserwowany w przypadku osób posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe. Od roku 2003 do roku 2012 liczba bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym sukcesywnie malała. W roku 2003 osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowiły 39,7% ogółu zarejestrowanych, w roku 2012 udział bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym wyniósł 30,2%, zatem na przestrzeni 9 lat nastąpił spadek ilości osób zarejestrowanych z wykształceniem zasadniczym zawodowym o 9.5 punktu procentowego. Pomimo utrzymującej się od 9 lat tendencji spadkowej w liczbie osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, grupa ta nadal stanowi najliczniejszą spośród wszystkich grup bezrobotnych analizowaną wg wykształcenia. Na koniec roku 2012 w rejestrach PUP znajdowało się 3 076 osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, tj. 30,2% ogółu zarejestrowanych. Na przestrzeni lat 2003-2012 zanotowano spadek o 3.6 punktu procentowego wśród liczby osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej na koniec roku 2003 wyniosła 2 807 osób, co stanowiło 25,5% ogółu zarejestrowanych, do roku 2012 liczba ta zmniejszyła się o 582 osoby i wyniosła 2 225 osób tj. 21,9%. Najbardziej zrównoważony poziom ilości osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy na przestrzeni lat 2003-2012 zaobserwować można wśród bezrobotnych posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe. W roku 2003 w rejestrach PUP znajdowało się 2 651 osób posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe, liczba ta stanowił 24,1% ogółu zarejestrowanych. Do końca roku 2012 liczba osób bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym zmniejszyła się w stosunku do roku 2003 o 247 osób i wyniosła 2 404, co stanowi 23,6% ogółu zarejestrowanych. Na przestrzeni 9 lat zanotowano spadek o 0.5 punktu procentowego liczby osób w grupie bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. Śledząc zmiany zachodzące w latach 2003-2012 w grupie bezrobotnych

z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym zauważyć należy, że procentowy udział osób należących do tej grupy w stosunku do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych wynosi od 23,1% (rok 2008 i 2010) do 24,1% (rok 2003), a więc wahania w liczbie osób z zarejestrowanych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym na przestrzeni 9 lat są niewielkie. Osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym są drugą co do wielkości grupą bezrobotnych pod względem ilości zarejestrowanych. Zmiany w ilości osób z uwzględnieniem wykształcenia zarejestrowanych w PUP w latach 2003-2012 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg wykształcenia (* na koniec grudnia danego roku)

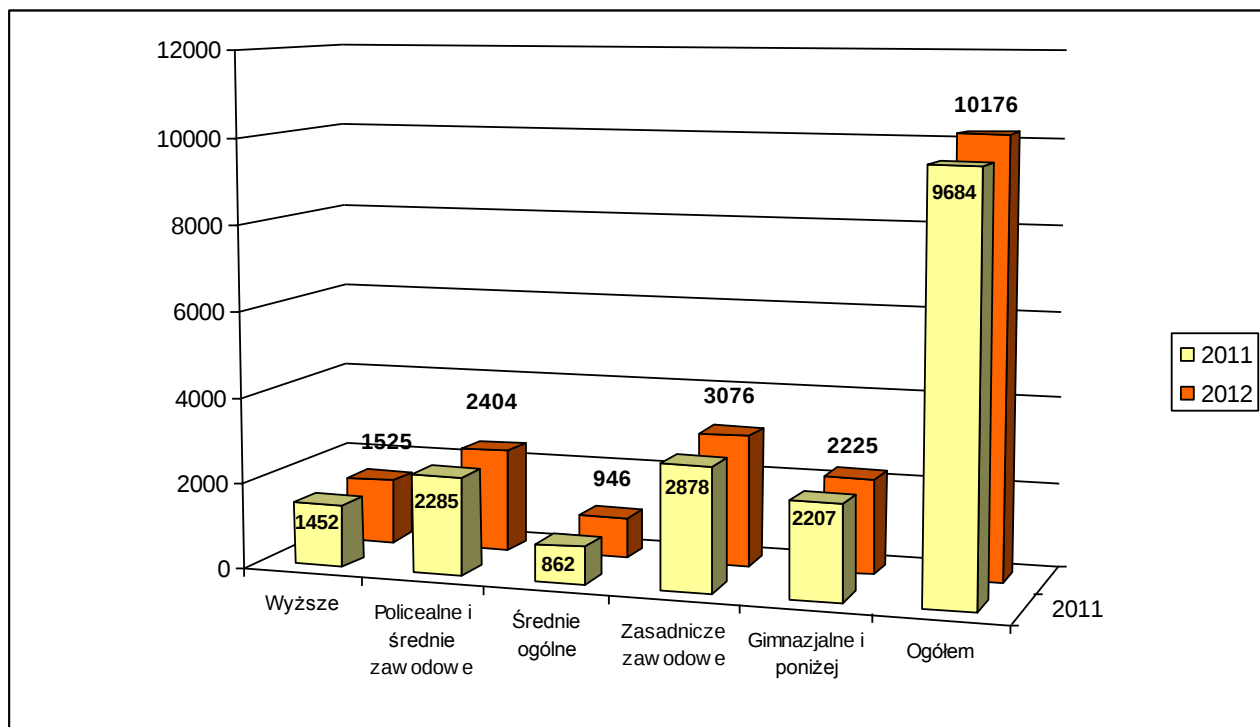
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01, Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy, opracowanie własne

Analizując dane dotyczące wykształcenia osób bezrobotnych na koniec roku 2011 i 2012 zauważyć należy, że:

- w porównaniu do roku 2011, w roku 2012 zanotowano wzrost liczby osób bezrobotnych z wykształceniem „wyższym” o 73 osoby;
- w porównaniu do roku 2011, w roku 2012 zanotowano wzrost liczby osób bezrobotnych z wykształceniem „policealnym i średnim zawodowym” o 119 osób;
- w porównaniu do roku 2011, w roku 2012 zanotowano wzrost liczby osób bezrobotnych z wykształceniem „średnim ogólnokształcącym” o 84 osoby;
- w porównaniu do roku 2011, w roku 2012 zanotowano wzrost liczby osób bezrobotnych z wykształceniem „zasadniczym zawodowym” o 198 osób;

- w porównaniu do roku 2011, w roku 2012 zanotowano wzrost liczby osób bezrobotnych z wykształceniem „gimnazjalnym i poniżej” o 18 osób. Opisaną sytuację przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg wykształcenia (* na koniec grudnia danego roku)

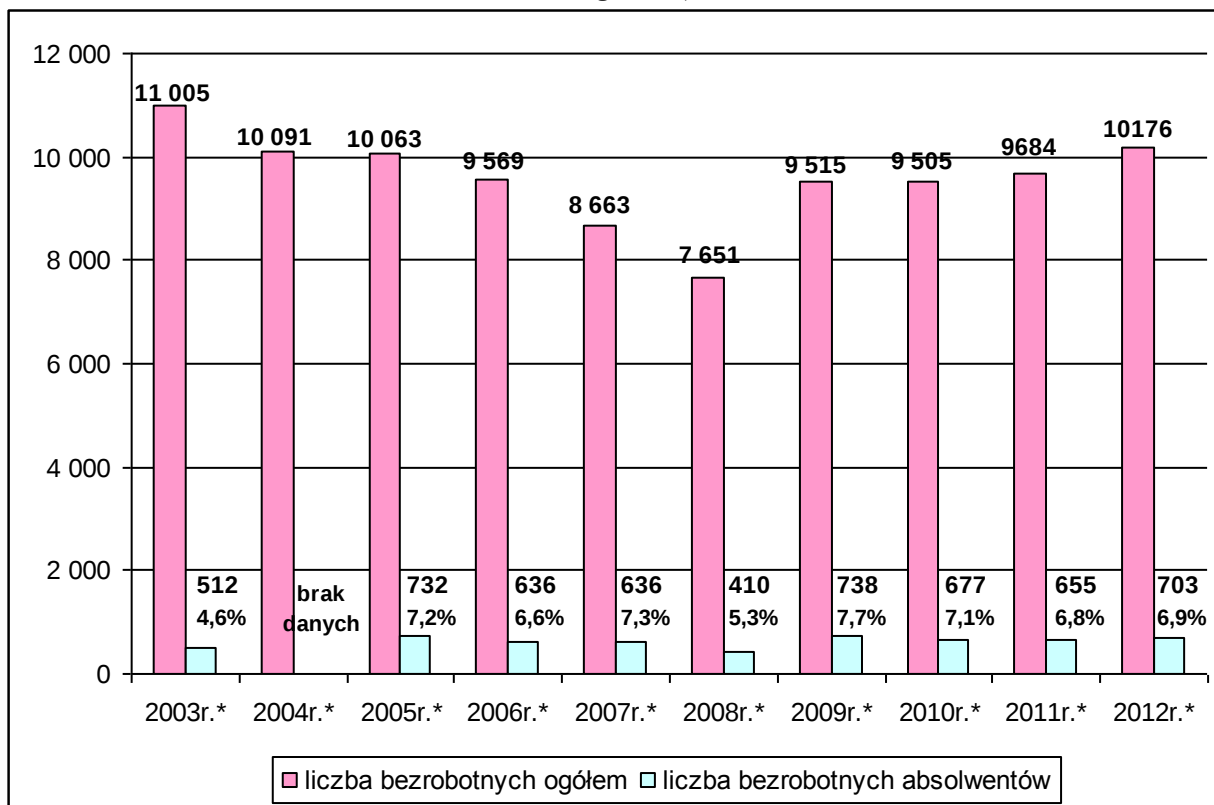
Zródło: opracowanie własne na podstawie danych z załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01, Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ABSOLWENTÓW

W ewidencji osób bezrobotnych prowadzonej przez Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu wyróżnić można bezrobotnych o statusie absolwenta, są to osoby, które w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zarejestrowały się w PUP. Na koniec grudnia 2012 roku status absolwenta posiadało 703 osoby tj. o 48 osób więcej niż w analogicznym okresie roku 2011. Udział liczby absolwentów w ogóle bezrobotnych w roku 2012 wyniósł 6,9% i wzrósł o 0.1 punktu procentowego w stosunku do roku 2011.

Poniżej przedstawiono wykres obrazujący procentowy udział bezrobotnych absolwentów do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w latach 2003-2012.

Wykres 3 Liczba zarejestrowanych absolwentów w porównaniu do liczby bezrobotnych (* na koniec grudnia danego roku)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z załączników 1 do sprawozdania MPiPS-01, Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy

Szczegółową strukturę zarejestrowanych absolwentów pod względem wieku oraz wykształcenia przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4 Struktura bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wg wieku i wykształcenia (* na koniec grudnia danego roku)

Wiek	Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki 2012*	Wykształcenie	Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki 2012*
18-24	602	wyższe	263
25-34	92	policealne i średnie zawodowe	203
35-44	6	średnie ogólnokształcące	122
45-54	3	zasadnicze zawodowe	112
55-59	0	gimnazjalne i poniżej	3
60-64l.	0		x
Razem	703	Razem	703

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01, Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy

Według powyższych danych największą grupę bezrobotnych zarejestrowanych jako absolwenci (osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki) w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu stanowią osoby w wieku od 18-24 lat, na koniec roku 2012 w rejestrach PUP znajdowało się 602 absolwentów w ww. wieku, tj. o 51 więcej niż w analogicznym okresie roku 2011. Bezrobotni absolwenci w wieku 18-24 lat w roku 2012 stanowili 25,5% bezrobotnych zarejestrowanych w tej kategorii wiekowej. Wśród absolwentów na koniec grudnia 2012 roku zarejestrowanych było także 92 osoby w wieku 25-34 stanowiących 2,7% bezrobotnych zarejestrowanych w ww. kategorii wiekowej, 6 osób w wieku 35-44 stanowiących 0,3% bezrobotnych zarejestrowanych w ww. kategorii wiekowej, 3 osoby w wieku 45-54 stanowiących 0,2% bezrobotnych zarejestrowanych w ww. kategorii wiekowej. Według przedstawionych danych na koniec grudnia 2012 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu 263 zarejestrowanych absolwentów posiadało wykształcenie wyższe, liczba ta stanowi 17,2% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych z ww. wykształceniem. W porównaniu do analogicznego okresu roku 2011 liczba absolwentów z wykształceniem wyższym wzrosła w roku 2012 o 35 osób. Wśród absolwentów na koniec grudnia 2012 roku zarejestrowanych było także 203 osoby posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe, liczba ta stanowi 8,4% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych z ww. poziomem wykształcenia, 122 osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące, liczba ta stanowi 12,9% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych z ww. poziomem wykształcenia, 112 osób posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe, liczba ta stanowi 3,6% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych z ww. wykształceniem, 3 osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i poniżej, liczba ta stanowi 0,1% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych z ww. poziomem wykształcenia.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych tworzony jest w oparciu o Klasyfikację Zawodów i Specjalności, której struktura obejmuje 10 grup wielkich, 43 grupy duże (wewnętrzny podział grup wielkich), 132 grupy średnie (wewnętrzny podział grup dużych) i 444 grupy elementarne (wewnętrzny podział grup średnich), w ramach których wyszczególniono 2 366 zawodów i specjalności. Osoby bezrobotne, które rejestrują się w Urzędzie Pracy, a posiadają kwalifikacje do wykonywania określonego zawodu lub posiadają doświadczenie zawodowe zostają przypisane do odpowiedniego wg Klasyfikacji Zawodów i Specjalności zawodu. W przypadku braku kwalifikacji i doświadczenia zawodowego, osoba bezrobotna zostaje przypisana do grupy oznaczonej symbolem „000000”, czyli „bez zawodu”. Poniżej, w tabeli 5 przedstawiono w układzie grup wielkich liczbę absolwentów zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu na koniec grudnia 2011 i 2012 roku.

Tabela 5 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wg grup zawodowych wielkich (* na koniec grudnia danego roku)

Lp.	Grupa zawodów	liczba zarejestrowanych bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki 2011r.*	% ogółu	liczba zarejestrowanych bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki 2012r.*	% ogółu	dynamika zmian w stosunku do roku 2009 w %
0	Bez zawodu	259	39,5%	261	37,1%	0,8
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0	0,0%	0	0,0%	0,0
2	Specjaliści	157	24,0%	180	25,6%	14,6
3	Technicy i inny średni personel	84	12,8%	93	13,2%	10,7
4	Pracownicy biurowi	9	1,4%	12	1,7%	33,3
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	68	10,4%	55	7,8%	-19,1
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	4	0,6%	0	0,0%	-100,0
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	62	9,5%	80	11,4%	29,0
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	5	0,8%	9	1,3%	80,0
9	Pracownicy przy pracach prostych	7	1,1%	13	1,8%	85,7
10	Siły zbrojne	0	0,0%	0	0,0%	0,0
	Razem	655	100,0%	703	100,0%	7,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01, Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności

Analizując dynamikę zmian w liczbie bezrobotnych zarejestrowanych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w roku 2012 w stosunku do roku 2011 nastąpił wzrost liczby osób zarejestrowanych jako absolwenci o 48 osób.

Według powyższych danych, na koniec grudnia 2012 roku wśród 703 zarejestrowanych absolwentów największą grupę tj. 261 osób stanowili bezrobotni, którzy ukończyli naukę w liceach ogólnokształcących lub w trakcie kształcenia nie uzyskali kwalifikacji do wykonywania określonego zawodu. Osoby zakwalifikowane do grupy „bez zawodu” stanowią 37,1% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

Drugą grupę po względem ilości absolwentów tj. 180 osób stanowią przedstawiciele grupy zawodowej wielkiej – „specjaliści”. Najwięcej osób z tej grupy, posiadających wykształcenie wyższe zostało zarejestrowanych w następujących zawodach:

- **pedagog** – 10 osób;
- **pozostali specjaliści do spraw administracji i rozwoju** – 10 osób;

- **specjalista administracji publicznej** – 9 osób;
- **pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji** – 8 osób;
- **specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych** – 8 osób.

Przedstawiciele 3 i 4 grupy wielkiej, odpowiednio „technicy i inny średni personel” i „pracownicy biurowi” stanowili na koniec grudnia 2012 roku grupę liczącą 104 osoby zarejestrowane ze statusem absolwenta. Najwięcej osób z tej grupy posiada wykształcenie średnie i zostało zarejestrowanych w następujących zawodach:

- **technik żywienia i gospodarstwa domowego** – 10 osób;
- **technik ekonomista** – 10 osób;
- **technik mechanik** – 8 osób;
- **technik informatyk** – 8 osób;
- **technik hotelarstwa** – 6 osób;
- **technik budownictwa** – 5 osób;
- **technik mechanizacji rolnictwa** – 5 osób.

Bezrobotni z grup zawodowych wielkich tj. 5 – „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy”, 6 – „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy”, 7 – „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, 8 – „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” oraz 9 – „pracownicy przy pracach prostych” stanowili na koniec grudnia 2012 roku liczbę 157 absolwentów. Najwięcej osób z tych grup posiada wykształcenie zawodowe i zostało zarejestrowanych w następujących zawodach:

- **sprzedawca** – 22 osoby;
- **mechanik pojazdów samochodowych** – 17 osób;
- **kucharz małej gastronomii** – 15 osób;
- **technik handlowiec** – 5 osób;
- **murarz** – 5 osób;
- **betoniarz-zbrojarz** – 5;
- **szwaczka** – 5 osób;
- **mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych** – 5 osób.

PLACÓWKI OŚWIATOWE W POWIECIE JAROSŁAWSKIM

Ministerstwo Edukacji Narodowej biorąc pod uwagę zmiany zachodzące na rynku pracy, wciąż wzrastający popyt na wykwalifikowaną kadrę tzw. „fachowców” podjęło się przeprowadzenia reform w celu dostosowania systemu kształcenia zawodowego i ustawicznego do potrzeb rynku. Od 1 września 2013 roku wprowadzone zostaną następujące zmiany, które stopniowo wprowadzane są w szkolnictwie powiatu jarosławskiego:

1. Absolwent gimnazjum może kontynuować naukę w 3-letnim liceum ogólnokształcącym, 4-letnim technikum, 3-letniej zasadniczej szkole zawodowej.
2. Stopniowo wygaszaniu będą ulegać: licea profilowane (brak naboru na rok 2012/2013), zasadnicza szkoła zawodowa dla dorosłych, technikum dla dorosłych, technikum uzupełniające dla młodzieży oraz technikum uzupełniające dla dorosłych (od roku 2013/2014).

Na terenie powiatu jarosławskiego funkcjonują szkoły wszystkich etapów kształcenia: podstawowe, gimnazjalne, ponadgimnazjalne - zasadnicze zawodowe, średnie techniczne, licea ogólnokształcące, policealne i wyższe. Placówki edukacyjne skoncentrowane na terenie powiatu jarosławskiego tworzą zazwyczaj zespoły szkół i kształcą uczniów w klasach o różnych profilach i na różnych poziomach kształcenia. Szkoły ponadgimnazjalne kształcą między innymi w kierunkach: geodezyjnym, budowlanym, spożywczym chemicznym, odzieżowym, mechanicznym. W roku szkolnym 2012-2013 na terenie powiatu jarosławskiego istniały następujące ponadgimnazjalne publiczne placówki edukacyjne:

1. Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Jarosławiu;
2. Zespół Szkół Budowlanych i Ogólnokształcących im. Króla Kazimierza Wielkiego w Jarosławiu (Technikum, Liceum Ogólnokształcące);
3. Zespół Szkół Drogowo-Geodezyjnych i Licealnych im. Augusta Witkowskiego w Jarosławiu (Technikum, Liceum Ogólnokształcące);
4. Zespół Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących im. Marii Dąbrowskiej w Jarosławiu (Technikum, Liceum Ogólnokształcące, Zasadnicza Szkoła Zawodowa);
5. Zespół Szkół Licealnych i Technicznych im. Juliusza Słowackiego w Jarosławiu (Technikum, Liceum Ogólnokształcące);
6. Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Księżąt Czartoryskich w Jarosławiu (Liceum Ogólnokształcące);

7. Zespół Szkół Spożywczych, Chemicznych i Ogólnokształcących im. Marii Curie-Skłodowskiej w Jarosławiu (Technikum, Liceum Ogólnokształcące, Zasadnicza Szkoła Zawodowa);
8. Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Jarosławiu (Technikum im. Stefana Banacha, Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Banacha, Zasadnicza Szkoła Zawodowa im. Stefana Banacha);
9. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jarosławiu (Zasadnicza Szkoła Zawodowa, Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych, Technikum Uzupełniające dla Dorosłych, Szkoła Policealna dla Dorosłych);
10. Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Jana Pawła II w Jarosławiu (Zasadnicza Szkoła Zawodowa, Szkoła Przysposabiająca do Pracy);
11. Zespół Szkół Ogrodniczych i Licealnych im. Zesłańców Sybiru w Pawłosiowie (Technikum, Zasadnicza Szkoła Zawodowa) – Rada Powiatu Jarosławskiego podjęła uchwałę w sprawie likwidacji szkół wchodzących w skład Zespołu Szkół Ogrodniczych i Licealnych im. Zesłańców Sybiru w Pawłosiowie. Młodzież ucząca się w ww. placówce ma zapewnione kształcenie w Technikum przy Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jarosławiu;
12. Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. Adama Mickiewicza w Radymnie (Technikum, Liceum Ogólnokształcące) – od 1 września 2012 roku zmiana nazwy szkoły na Zespół Szkół Ogólnokształcących, Zawodowych i Rolniczych im. Adama Mickiewicza w Radymnie
13. Zespół Szkół Zawodowych i Placówek w Radymnie (Technikum, Zasadnicza Szkoła Zawodowa, Technikum Uzupełniające) - Rada Powiatu Jarosławskiego podjęła uchwałę w sprawie likwidacji szkół wchodzących w skład Zespołu Szkół Zawodowych i Placówek w Radymnie. Młodzież ucząca się w ww. placówce ma zapewnione od 01.09.2012 roku Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. Adama Mickiewicza w Radymnie;
14. Centrum Kształcenia Praktycznego w Jarosławiu.

Na terenie powiatu jarosławskiego znajduje się także Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Fryderyka Chopina. Ważną placówką edukacyjną w powiecie jarosławskim jest Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu (zmiana nazwy w grudniu 2010 roku z Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. ks. Bronisława Markiewicza). Na terenie powiatu jarosławskiego działają również niepubliczne szkoły, które oferują kształcenie na poziomie średnim zawodowym, średnim ogólnokształcącym oraz wyższym.

Ogółem w 2012 roku szkoły ponadgimnazjalne w powiecie jarosławskim ukończyło 2 947 absolwentów, w tym:

- **uczelnię wyższą** – 1 103 osoby;
- **szkoły policealne** – 76 osób;
- **szkoły średnie (technika, licea zawodowe)** – 573 osoby;
- **licea ogólnokształcące** – 863 osoby;
- **zasadnicze szkoły zawodowe** – 332 osoby.

W porównaniu do roku 2011 liczba absolwentów szkół powiatu jarosławskiego spadła o 224 osoby tj. o 7.1 punktu procentowego.

STUDENCI I ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH

W roku akademickim 2011/2012 w szkołach wyższych na terenie województwa podkarpackiego studiowało łącznie 64 233 osoby, co stanowiło 3,8% ogółu studentów w kraju.

Na podstawie danych GUS – liczba studentów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza na dzień 30.XI.2012r. działającej na terenie powiatu jarosławskiego wynosiła 3 606 osób, w tym liczba osób studiujących w systemie studiów stacjonarnych wynosiła 2 633, liczba osób studiujących w systemie niestacjonarnym wynosiła 973. Udział procentowy studentów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu w ogóle studentów szkół wyższych na terenie województwa podkarpackiego w roku 2012 wyniósł 5,6%. Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu kształci w następujących kierunkach:

- **Pedagogika, w tym;**
 - **wychowanie przedszkolne (specjalność);**
 - **pedagogika opiekuńczo-wychowawcza (specjalność);**
- **Filologia, w tym;**
 - **filologia angielska (specjalność lub kierunek);**
 - **filologia germańska (specjalność lub kierunek);**
- **Europeistyka;**
- **Gospodarka przestrzenna;**
- **Finanse i rachunkowość;**
- **Zarządzanie;**
- **Informatyka;**

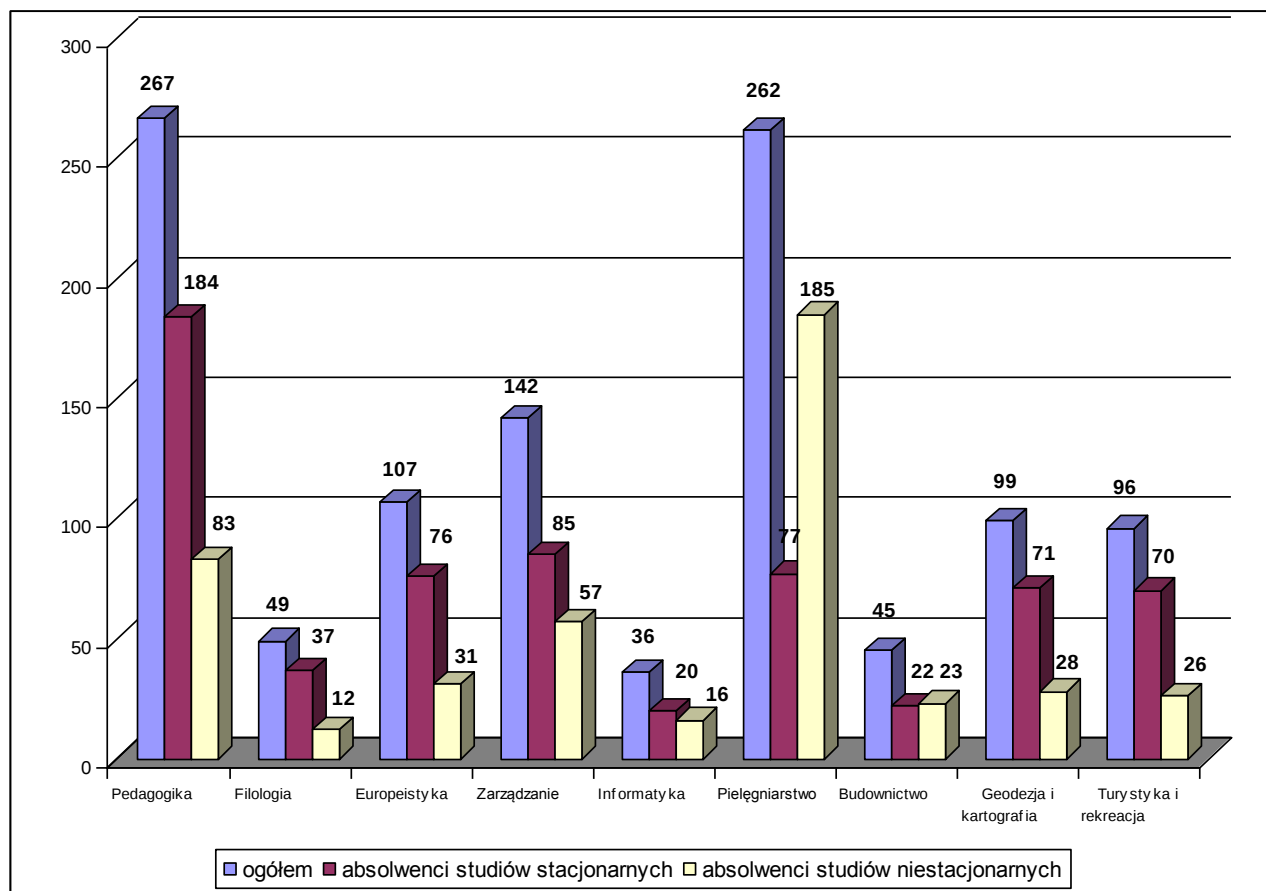
- **Pielęgniarstwo;**
- **Elektronika i telekomunikacja;**
- **Budownictwo;**
- **Geodezja i kartografia;**
- **Turystyka i rekreacja;**
- **Kosmetologia;**
- **Bezpieczeństwo wewnętrzne.**

W roku akademickim 2011/2012 Państwową Wyższą Szkołę Techniczno-Ekonomiczną im. ks. Bronisława Markiewicza ukończyło 1 103 osoby. Wśród absolwentów 642 osoby ukończyły studia stacjonarne, 461 osób ukończyło studia niestacjonarne. Liczba absolwentów w roku 2012 zwiększyła się o 235 osób w stosunku do liczby absolwentów w roku 2011. W roku akademickim 2011/2012 studenci ukończyli następujące kierunki:

- **Pedagogika** – 267 osób;
- **Filologia** – 49 osób;
- **Europeistyka** – 107 osób;
- **Zarządzanie** – 142 osoby;
- **Informatyka** – 36 osób;
- **Pielęgniarstwo** – 262 osoby;
- **Budownictwo** – 45 osób;
- **Geodezja i kartografia** – 99 osób;
- **Turystyka i rekreacja** – 96 osób.

Na wykresie 4 przedstawiono liczbę studentów wg rodzaju studiów i kierunków, którzy ukończyli w roku 2012 naukę w Państwowej Wyższej Szkole Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu.

Wykres 4 Liczba studentów, absolwentów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej w Jarosławiu w roku 2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się do końca grudnia 2012 roku 86 absolwentów Państwowej Wyższej Szkoły w Jarosławiu tj. o 33 osoby więcej niż w roku 2011.

BEZROBOTNI ABSOLWENCI

Liczba zarejestrowanych absolwentów w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu w 2012 roku wyniosła 703 osoby, w tym:

- 465 osób ukończyło szkoły ponadgimnazjalne na terenie powiatu jarosławskiego;
- 1 osoba ukończyła szkołę podstawową na terenie powiatu jarosławskiego;
- 237 osób ukończyło szkoły ponadgimnazjalne spoza powiatu jarosławskiego;
- 2 osoby ukończyły szkołę gimnazjalną spoza powiatu jarosławskiego.

W tabeli 6 zestawiono dane o absolwentach, którzy ukończyli szkoły na terenie powiatu jarosławskiego oraz dane o bezrobotnych absolwentach ze szkół powiatu jarosławskiego zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu.

Tabela 6 Absolwenci wg typów szkół powiatu jarosławskiego

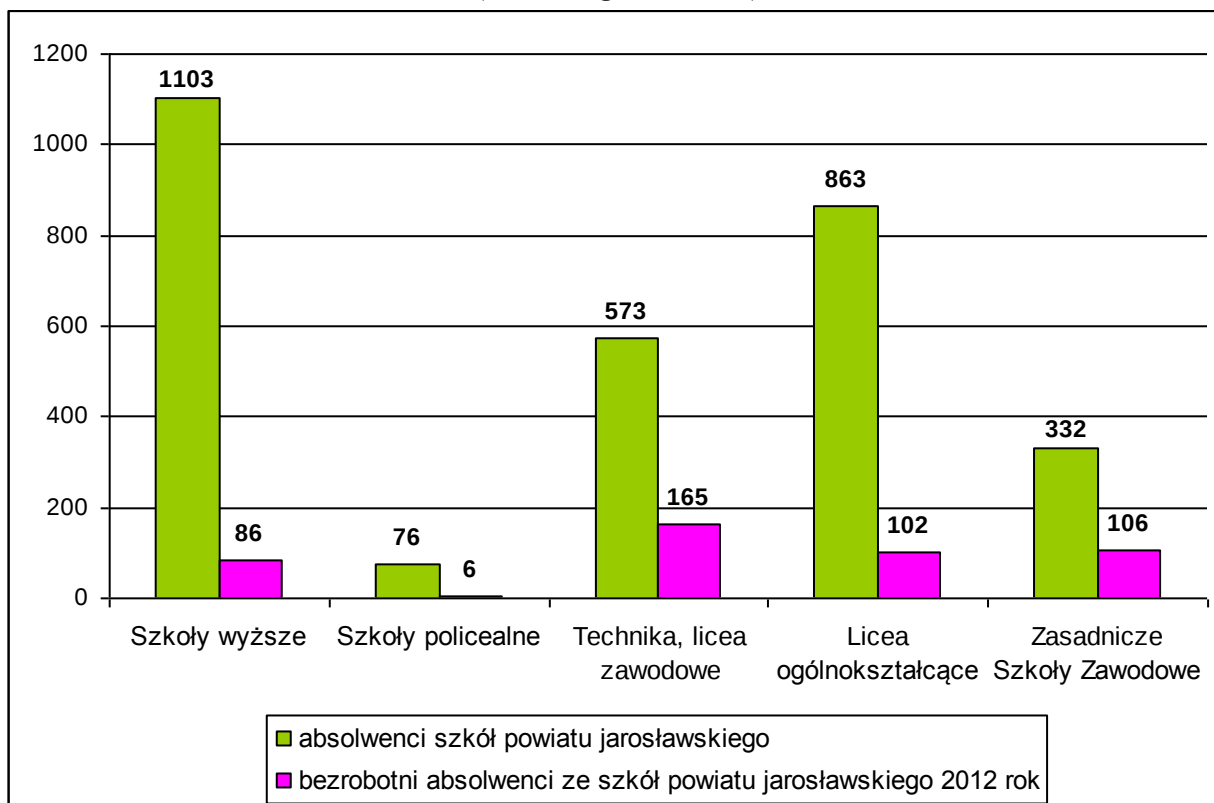
Lp.	Rodzaj szkoły	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w powiecie jarosławskim*					Bezrobotni absolwenci ze szkół powiatu jarosławskiego **					Procent zarejestrowanych absolwentów ze szkół powiatu jarosławskiego
		2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012	
1	Szkoły wyższe	x	x	794***	868***	1103*** *	95	213	77	53	86	7,8%
2	Szkoły policealne	111	98	82	113	76	3	12	8	13	6	7,9%
3	Technika, licea zawodowe	685	538	669	678	573	84	168	131	150	165	28,8%
4	Licea ogólnokształcące	988	895	1062	1096	863	58	53	90	103	102	11,8%
5	Zasadnicze Szkoły Zawodowe	356	390	425	416	332	38	103	115	106	106	31,9%
	Razem					2947					465	15,8%

*Źródło: * - System Informacji Oświatowej MEN; firma Sygnity; ** - opracowanie własne na podstawie wygenerowanego przy pomocy programu Syriusz raportu „lista absolwentów wg zawodów i szkół”; *** - GUS Absolwenci szkół wyższych według szkół i grup kierunków (łącznie z cudzoziemcami); x – brak danych*

W powiecie jarosławskim wśród osób, które kończyły szkołę w 2012 roku przeważającą liczbę stanowili absolwenci szkół wyższych oraz liceów ogólnokształcących. Porównując do roku 2011 liczba absolwentów szkół wyższych zwiększyła się o 235 osób, natomiast liczba absolwentów liceów ogólnokształcących z powiatu jarosławskiego w 2012 roku zmniejszyła się o 233 osoby. Kolejną pod względem ilości absolwentów grupę stanowią osoby, które ukończyły technika oraz licea profilowane tj. 573 osoby. W porównaniu do roku 2011 liczba absolwentów kończących w 2012 roku ww. typy szkół zmalała o 105 osób. W grupie osób kończących zasadnicze szkoły zawodowe podobnie jak w przypadku absolwentów pozostałych typów szkół (oprócz szkoły wyższej) zanotowano spadek liczby absolwentów. W roku 2012 zasadnicze szkoły zawodowe na terenie powiatu jarosławskiego ukończyło 84 osoby mniej niż w roku 2011. Najmniejszą liczbę absolwentów wykształciły szkoły policealne tj. 76 osób. Ogółem w roku 2012 szkoły prowadzące edukację na terenie powiatu jarosławskiego ukończyło 2 947 absolwentów tj. o 224 osoby mniej niż w roku 2011. W tabeli 6 przedstawiono dane ilościowe dotyczące absolwentów szkół powiatu jarosławskiego oraz absolwentów, którzy po ukończeniu określonego typu szkoły zarejestrowali się

w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu. Ogółem w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 465 osób, które ukończyły szkoły na terenie powiatu jarosławskiego, co stanowi 15,8% ogółu absolwentów szkół z powiatu jarosławskiego. Poniższy wykres przedstawia absolwentów i absolwentów zarejestrowanych jako bezrobotni w roku 2012 wg typu ukończonej szkoły.

Wykres 5 Liczba absolwentów i bezrobotnych absolwentów szkół powiatu jarosławskiego (na koniec grudnia 2012)

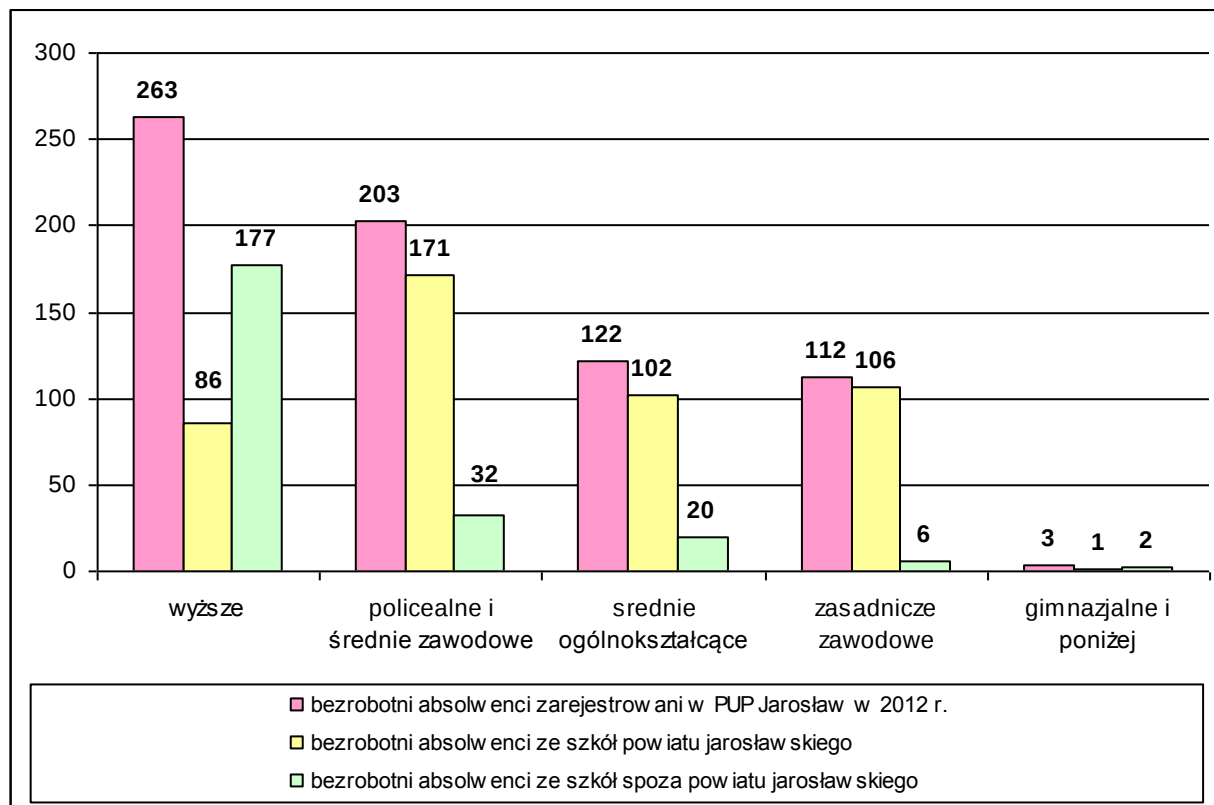
Źródło: opracowanie własne na podstawie: danych System Informacji Oświatowej MEN; firma Sygnity, GUS Absolwenci szkół wyższych według szkół i grup kierunków (łącznie z cudzoziemcami), wygenerowanego przy pomocy programu Syriusz raportu „lista absolwentów wg zawodów i szkół”

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy na koniec grudnia 2012 roku wśród zarejestrowanych absolwentów:

- **263 osoby** posiadało **wykształcenie wyższe**;
- **17 osób** posiadało **wykształcenie policealne/pomaturalne**;
- **186 osób** posiadało **wykształcenie średnie zawodowe**;
- **122 osoby** posiadało **wykształcenie średnie ogólnokształcące**;
- **112 osób** posiadało **wykształcenie zasadnicze zawodowe**;
- **3 osoby** posiadały **wykształcenie gimnazjalne i poniżej**.

Na wykresie 4 przedstawiono liczbę absolwentów zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu pod względem wykształcenia oraz z uwzględnieniem podziału absolwentów kończących szkołę na terenie powiatu jarosławskiego i absolwentów kończących szkołę spoza terenu powiatu jarosławskiego.

Wykres 6 Zarejestrowani absolwenci wg wykształcenia

Źródło: opracowanie własne na podstawie wygenerowanego przy pomocy programu Syriusz raportu „lista absolwentów wg zawodów i szkół”

W grupie 263 absolwentów zarejestrowanych z wykształceniem wyższym 32,7% tj. 86 osób ukończyło w 2012 roku szkołę wyższą na terenie powiatu jarosławskiego. Najwięcej absolwentów uczelni znajdującej się w powiecie jarosławskim zarejestrowano w PUP w zawodach:

- **pedagog** – 8 osób;
- **nauczyciel przedszkola** – 6 osób;
- **specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych** – 5 osób;
- **pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji** – 5 osób.

Kolejną grupę 203 zarejestrowanych absolwentów stanowią osoby z wykształceniem średnim zawodowym i policealnym, w tej grupie 84,2% tj. 171 osób ukończyło szkoły znajdujące się w powiecie jarosławskim. Najwięcej spośród 171 absolwentów z wykształceniem policealnym

i średnim zawodowym zarejestrowało się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu w zawodach:

- **technik żywienia i gospodarstwa domowego** – 8 osób;
- **technik informatyk** – 8 osób;
- **technik mechanik** – 6 osób;
- **sprzedawca** – 4 osoby;
- **technik ekonomista** – 3 osoby;
- **technik hotelarstwa** – 3 osoby;
- **technik budownictwa** – 3 osoby.

Wśród absolwentów zarejestrowanych z wykształceniem średnim zawodowym i policealnym 76 osób w toku kształcenia nie uzyskało kwalifikacji do wykonywania określonego zawodu i w ewidencji Urzędu Pracy stanowią grupę „bez zawodu”. Liczba 171 absolwentów ze szkół powiatu jarosławskiego zarejestrowanych na koniec grudnia 2012 roku zwiększyła się o 8 osób w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego (tabela 6).

Nadal dużą grupę tj. 112 absolwentów stanowią osoby zarejestrowane w 2012 roku z wykształceniem zasadniczym zawodowym. 94,6 % tj. 106 osób ukończyło szkoły znajdujące się w powiecie jarosławskim. Najwięcej spośród 106 osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym zarejestrowało się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu w zawodach:

- **mechanik pojazdów samochodowych** – 11 osób;
- **kucharz małej gastronomii** – 9 osób;
- **sprzedawca** – 6 osób;
- **mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych** – 5 osób;
- **betoniarz-zbrojarz** – 5 osób.

Podobnie jak w grupie osób z wykształceniem średnim, wśród absolwentów zarejestrowanych w 2012 roku z wykształceniem zasadniczym zawodowym 31 osób w toku kształcenia nie uzyskało kwalifikacji do wykonywania określonego zawodu i stanowią w ewidencji Urzędu Pracy grupę „bez zawodu”. Liczba 106 absolwentów szkół z powiatu jarosławskiego z wykształceniem zasadniczym zawodowym zarejestrowanych na koniec grudnia 2012 nie uległa zmianie w stosunku do roku 2011 (tabela 6).

Następną grupę zarejestrowanych absolwentów stanowią osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. W Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu wśród 122 absolwentów zarejestrowanych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, 102 osoby ukończyło szkoły

znajdujące się na terenie powiatu jarosławskiego. Liczba ta stanowi zaledwie 11,9 % wszystkich absolwentów kończących licea ogólnokształcące w powiecie jarosławskim (wykres 5). Absolwenci z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, nie posiadając zawodu często decydują się na kontynuację edukacji w szkołach policealnych lub na uczelniach wyższych. Liczba absolwentów z wykształceniem średnim ogólnokształcącym zarejestrowanych na koniec grudnia 2012 roku zwiększyła się o 1 osobę w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego (tabela 6).

PROGNOZY DOT. ABSOLWENTÓW NA ROK 2012

Jednym z założeń monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest próba określenia liczby absolwentów kończących szkoły w roku 2013 i ich wpływu na sytuację lokalnego rynku pracy.

Na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej MEN przewiduje się, że w roku 2013 szkoły ponadgimnazjalne w powiecie jarosławskim ukończy 2 437 osób, jest to o 356 absolwentów więcej niż w roku 2011. Podane dane nie obejmują szkół wyższych.

W tabeli poniżej przedstawiono prognozowaną liczbę absolwentów na rok 2013 według typów szkół.

Tabela 7 Przewidywani absolwenci w roku 2013 wg typów szkół

Lp.	Rodzaj szkoły	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w powiecie jarosławskim w roku 2012	Przewidywani absolwenci w roku 2013	wzrost/spadek liczby absolwentów	Dynamika zmian w %
1	Szkoły policealne	76	763	687	90%
2	Szkoły średnie (technika, licea zawodowe)	573	599	26	4,3%
3	Licea ogólnokształcące	863	1224	361	29,5%
4	Zasadnicze szkoły zawodowe	332	368	36	9,8%
	Razem	1844	2954	1110	37,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej MEN; firma Sygnity

Jak wykazują powyższe prognozy, w szkołach wszystkich typów nastąpi w 2013 roku wzrost liczby absolwentów. Przewiduje się, że najwięcej absolwentów tj. 1 224 osoby ukończy w 2013 roku licea

ogólnokształcące, jest to o 361 absolwentów więcej niż w roku 2012. Szkoły średnie ukończy w 2013 roku 599 osób, o 26 więcej niż w roku 2012. Niewielki wzrost liczby absolwentów zanotują w roku 2013 zasadnicze szkoły zawodowe, które według prognoz ukończy 368 osób, o 36 więcej niż w roku 2012. Natomiast liczba przewidywanych w roku 2013 absolwentów szkół policealnych będzie o 687 osoby większa niż w roku 2012 i wyniesie 763 osoby. Z przedstawionych danych wynika, że szkoły policealne w 2013 roku zanotują największy wzrost liczby absolwentów spośród wszystkich typów szkół.

Informacja o ilości przewidywanych absolwentach szkół jest ważnym elementem w określaniu możliwych zmian na lokalnym rynku pracy. Aby dokładniej przeanalizować sytuację absolwentów w powiecie jarosławskim w 2013 roku w tabeli poniżej przedstawiono strukturę zawodową absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów.

Tabela 8 Absolwenci z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym - przewidywania na rok 2013

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2012	Przewidywani absolwenci w roku 2013	Wzrost(+)/Spadek(-)
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe				
"311103"	Technik analityk*	0	0	0
"311104"	Technik geodeta*	55	35	-20
"311204"	Technik budownictwa*	36	56	20
"311206"	Technik drogownictwa*	28	47	19
"311209"	Technik urządzeń sanitarnych*	18	12	-6
"311408"	Technik elektronik*	22	24	2
"311504"	Technik mechanik*	48	54	6
"311512"	Technik mechanizacji rolnictwa*	0	21	21
"311911"	Technik cyfrowych procesów graficznych*	0	0	0
"311924"	Technik technologii odzieży*	19	15	-4
"311930"	Technik urządzeń i systemów energii odnawialnej	0	0	0
"314202"	Technik architektury krajobrazu*	0	20	20
"314205"	Technik ogrodnik*	0	0	0
"314301"	Technik leśnik*	0	0	0
"314403"	Technik technologii żywności*	17	15	-2
"321101"	Operator systemów sterylizacji artykułów sanitarnych, sprzętu i aparatów medycznych	0	15	15
"321301"	Technik farmaceutyczny*	0	0	0
"321402"	Technik dentystyczny*	0	0	0
"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	49	58	9
"323003"	Biomasażysta	0	7	7
"325101"	Asystentka stomatologiczna*	0	15	15
"325102"	Higienistka stomatologiczna*	0	0	0
"325509"	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy*	25	124	99

"325511"	Technik ochrony środowiska*	18	10	-8
"325907"	Terapeuta zajęciowy*	0	0	0
"331403"	Technik ekonomista*	73	39	-34
"332203"	Przedstawiciel handlowy	0	7	7
"333101"	Agent celny	25	0	-25
"333106"	Technik eksploatacji portów i terminali*	0	0	0
"333107"	Technik logistyk*	0	86	86
"334304"	Asystent zarządu	0	11	11
"334306"	Technik administracji*	0	226	226
"341202"	Opiekun osoby starszej*	0	0	0
"341204"	Opiekunka środowiskowa*	0	45	45
"343204"	Plastyk*	41	39	-2
"351203"	Technik informatyk*	59	205	146
"352203"	Technik telekomunikacji*	26	20	-6
"422402"	Technik hotelarstwa*	29	21	-8
"431103"	Technik rachunkowości*	0	50	50
"513101"	Kelner*	0	0	0
"514105"	Technik usług fryzjerskich*	12	14	2
"514207"	Technik usług kosmetycznych*	10	23	13
"522305"	Technik handlowiec*	35	33	-2
"532102"	Opiekun medyczny*	0	15	15
"532990"	Pozostali pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0	0	0
"541315"	Technik ochrony fizycznej osób i mienia*	4	0	-4
	Razem	649	1362	713

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej MEN; firma Sygnity

Tabela 9 Absolwenci z wykształceniem średnim ogólnokształcącym - przewidywania na rok 2013

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2012	Przewidywani absolwenci w roku 2013	Wzrost(+)/ Spadek(-)
Wykształcenie średnie ogólnokształcące				
"000000"	Bez zawodu	863	1224	361
	Razem	863	1224	361

Źródło: dane z Systemu Informacji Oświatowej MEN; firma Sygnity

Tabela 10 Absolwenci z wykształceniem zasadniczym zawodowym - przewidywania na rok 2013

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2012	Przewidywani absolwenci w roku 2013	Wzrost(+)/Spadek(-)
Wykształcenie zasadnicze zawodowe				
"512001"	Kucharz*	66	83	17
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	0	13	13
"514101"	Fryzjer*	30	37	7
"522301"	Sprzedawca*	30	26	-4
"711202"	Murarz*	14	13	-1
"711402"	Betoniarz - zbrojarz*	14	30	16
"712204"	Posadzkarz*	15	11	-4
"712401"	Monter izolacji budowlanych*	17	13	-4
"712604"	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	0	0	0
"712902"	Monter suchej zabudowy	13	16	3
"713101"	Malarz - tapeciarz*	9	10	1
"721301"	Blacharz*	42	42	0
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	10	0	-10
"723310"	Mechanik - monter maszyn i urządzeń*	18	12	-6
"741103"	Elektryk*	20	13	-7
"741201"	Elektromechanik*	11	7	-4
"751105"	Rzeźnik - wędliniarz*	13	13	0
"751201"	Cukiernik*	10	9	-1
"752205"	Stolarz*	0	20	20
"834103"	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych*	66	83	17
	Razem	332	368	36

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej MEN; firma Sygnity

Z zebranych danych wynika, że na rynku pracy w 2013 roku pojawi się duża grupa tj. 1 224 absolwentów z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Z pewnością część z tych osób zakończy etap edukacji nie uzyskując zawodu wyuczonego i będzie chciała znaleźć zatrudnienie, jednakże jak wskazują dane zamieszczone w raporcie większość absolwentów z wykształceniem średnim ogólnokształcącym podejmie naukę w szkołach policealnych oraz wyższych, gdyż osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym stanowią niewielki procent osób zarejestrowanych w PUP w stosunku do absolwentów z innym poziomem wykształcenia.

Przewiduje się, że wykształcenie policealne i średnie zawodowe uzyska w 2013 roku 1 362 absolwentów tj. o 713 osób więcej niż w roku 2012. Na rynku pojawi się najwięcej absolwentów z kwalifikacjami do wykonywania następujących zawodów:

- **technik administracji** – 266 osób;
- **technik informatyk** – 205 osób;
- **technik bezpieczeństwa i higieny pracy** – 124 osoby;

- **technik logistyk** – 86 osób;
- **technik żywienia i gospodarstwa domowego** – 58 osób;
- **technik budownictwa** – 56 osób.

Analizując dane zawarte w tabeli przewiduje się, że wykształcenie zasadnicze zawodowe w 2013 roku uzyska 368 osób tj. o 36 osób więcej niż w roku 2012. Najwięcej absolwentów z tej grupy będzie posiadać kwalifikacje do wykonywania następujących zawodów:

- **kucharz małej gastronomii** – 83 osoby;
- **mechanik pojazdów samochodowych** – 42 osoby;
- **sprzedawca** – 37 osób;
- **posadzkarz** – 30 osób;
- **murarz** – 26 osób.

WNIOSKI

W II CZĘŚCI raportu „Absolwenci w roku 2012 oraz prognozy na rok 2013” sporządzonego w ramach monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych zebrano informacje oraz dokonano analizy danych dot. struktury: absolwentów szkół na wszystkich poziomach nauczania oraz absolwentów rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu.

Z przedstawionych danych wynika, że:

- Wzrasta liczba absolwentów z wykształceniem wyższym, którzy znajdują się w trudnej sytuacji na rynku pracy. Osoby te posiadają wysokie kwalifikacje do wykonywania zawodu, jednakże brak doświadczenia zawodowego stanowi barierę do aplikowania na oferty pracy, w których ważnym kryterium jest posiadanie doświadczenia zawodowego.
- Wzrasta również liczba absolwentów z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, którzy bez kwalifikacji do wykonywania określonego zawodu oraz bez doświadczenia zawodowego spotykają trudności w znalezieniu odpowiedniego zatrudnienia. Osoby te po zetknięciu się z trudną sytuacją na rynku pracy podejmują dalsze kształcenie w szkołach policealnych lub na uczelniach wyższych, aby zwiększyć swoje szanse na wejście na rynek pracy.
- W uprzywilejowanej sytuacji są osoby z wykształceniem średnim zawodowym oraz zasadniczym zawodowym, ponieważ mając kwalifikacje do wykonywania określonego zawodu, w tym praktyki zawodowe, mają większe szanse na znalezienie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy w zawodach wyuczonych.
- Szkolnictwo ponadgimnazjalne, które przechodzi obecnie reformy, staje się coraz bardziej dostosowane do potrzeb rynku pracy, szkoły starają się tak dopasować kierunki kształcenia poprzez ich modyfikację (zmiany istniejących, wprowadzanie nowych), aby odpowiedzieć na zapotrzebowania przyszłych pracodawców.
- Dokonana analiza bazuje na danych statystycznych pochodzących z różnych źródeł i opatrzonych błędem statystycznym, dlatego opracowanie to nie powinno stanowić jedyne źródła informacji przy podejmowaniu decyzji w zakresie wyboru kierunków szkoleń osób bezrobotnych i poszukujących pracy, przy decyzjach związanych z modyfikacją kierunków kształcenia lub wyborem kierunku kształcenia przez absolwentów szkół gimnazjalnych.

ŹRÓDŁA:

1. załącznik 1 do sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy” stan w końcu 4 kwartału 2012 roku;
2. załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności” za 2 półrocze 2012 roku;
3. Dane z Systemu Informacji Oświatowej MEN dotyczące liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w roku szkolnym 2012/2013 oraz ich przewidywanej liczby w roku szkolnym 2013;
4. badania o absolwentach szkół wyższych GUS.

SPIS TABEL

Tabela 1 Podstawowe dane o województwie, powiecie, miastach i gminach	3
Tabela 2 Stopa bezrobocia (rok 2011,2012)	4
Tabela 3 Struktura bezrobotnych wg wykształcenia (* na koniec grudnia danego roku)	4
Tabela 4 Struktura bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wg wieku i wykształcenia (* na koniec grudnia danego roku)	9
Tabela 5 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wg grup zawodowych wielkich (* na koniec grudnia danego roku)	11
Tabela 6 Absolwenci wg typów szkół powiatu jarosławskiego	18
Tabela 7 Przewidywani absolwenci w roku 2013 wg typów szkół	22
Tabela 8 Absolwenci z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym - przewidywania na rok 2013	23
Tabela 9 Absolwenci z wykształceniem średnim ogólnokształcącym - przewidywania na rok 2013	24
Tabela 10 Absolwenci z wykształceniem zasadniczym zawodowym - przewidywania na rok 2013	25

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg wykształcenia (* na koniec grudnia danego roku).....	7
Wykres 2 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg wykształcenia (* na koniec grudnia danego roku).....	8
Wykres 3 Liczba zarejestrowanych absolwentów w porównaniu do liczby bezrobotnych (* na koniec grudnia danego roku)	9
Wykres 4 Liczba studentów, absolwentów Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej w Jarosławiu w roku 2012.....	17
Wykres 5 Liczba absolwentów i bezrobotnych absolwentów szkół powiatu jarosławskiego	19
Wykres 6 Zarejestrowani absolwenci wg wykształcenia.....	20